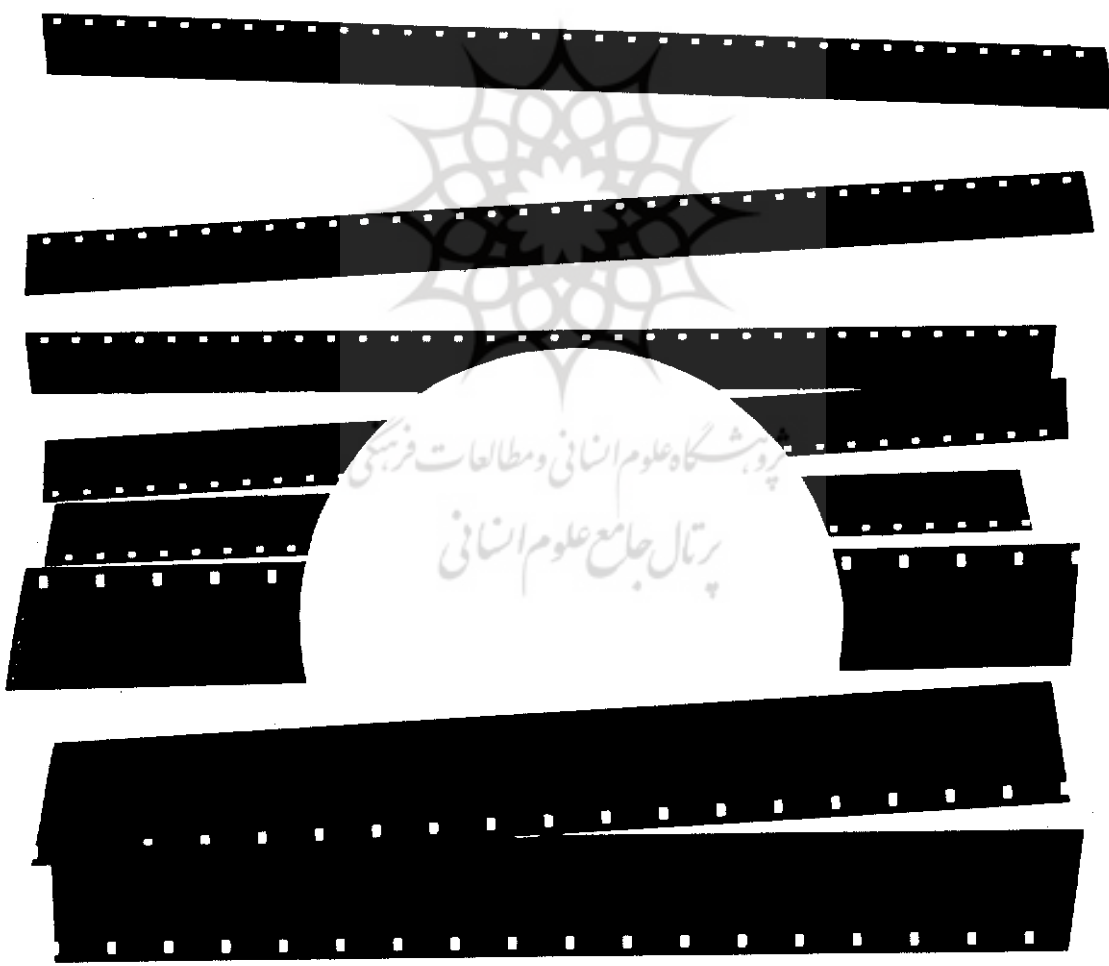

مرکز اسلامی آموزش فیلمسازی

نویدی برظهورنسل جدیدی از فیلمسازان مسلمان

پرو، نگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

وکانون سینماگران آماتور

سینمای آماتورها از سوی دیگر برای جوانانی که سینما را برای بیان افکار و احساسات خود می‌پسندند راه مناسبی به سوی فیلمسازی حرفه‌ای و پرتماشاگر است تا پس از گذار از شناخت چم و خم‌های اولیه فن سینما و آشنا شدن با شیوه‌های مختلف بیانی هنر هفتم و به تجربه درآوردن آنها، ذوق خود را بر پرده بزرگتری به آزمون بگذارند.

انقلاب اسلامی ایران پرسندترین انقلاب دنیا شناخته شده است و نیمی از سهم این بار بردوش دوربین‌های کوچکی است که به دست افراد متعدد در مجامع مختلف، همه اتفاقات را به کاست داخل دوربین منتقل ساختند. هم اکنون نیز دهها جوان با دوربین‌های هشت میلیمتری در جبهه‌های جنگ با حرکت پا به پای رزمندگان به ضبط این صحنه‌ها مشغول‌اند و این دو نمونه تنها یک جنبه از کار - یعنی سینمای مستند یا گزارشی - را در بر می‌گیرد.

سینمای آماتور که در ایران از سال ۱۳۴۸ مطرح شد پس از انقلاب اسلامی در تیر ماه شصت فعالیت خود را دوباره آغاز کرد. کانون سینماگران آماتور که در این زمان به همت گروهی جوان علاقمند و متعهد با هدف همگانی کردن سینمای هشت به وجود آمد، تأکید خود را بر امرآموزش قرار داد و با تشکیل کلاسهای آموزشی برای فیلمسازی و زوایای مختلف کار سینما، به کار پرداخت. با همین تلاش بود که اولین جشنواره سینمای هشت پس از انقلاب اسلامی، در بهمن ماه ۶۰ بانام «جشنواره محراب» در محل موزه هنرهای معاصر تهران و کانون فیلم تهران برگزار شد. در این جشنواره، ۶۳ فیلم در سه بخش: مسابقه، یادواره و فیلم‌های جنبی به نمایش گذاشته شدند. استقبال از جشنواره بیش از حد

● بر پرده کوچک سینمای هشت، تصاویری جان می‌گیرد که آن را از سینمای حرفه‌ای جدا می‌سازد. یک فیلمساز هشت، با دوربین کوچکش، و فرصت کمی که برای بیان منظور خود از طریق سینما در اختیار دارد، در حداقل زمان باید همان را انجام دهد که سینمای حرفه‌ای با وسایل مجهزتر، گروه فیلمساز و بودجه مالی بیشتر، می‌کنند.

تنها تفاوت سینمای حرفه‌ای و سینمای آماتور هشت یا شانزده در اندازه پرده نمایش و دوربینی که با آن به ضبط صحنه‌ها می‌پردازد نیست؛ الگوهای متفاوت سینمایی و انعکاس شوقی که این جوانان را در به دست گرفتن دوربین بر می‌انگیزد، در آثارشان دو دید مختلف را آشکار می‌سازد. مطرح نبودن ضوابط تجارتي در سینمای آماتور، خود مزیت بزرگی برای آنان است آنها با فراغ بال بیشتری در مقایسه با سینماگر حرفه‌ای که همیشه یک چشم خود را به گیشه دوخته است، می‌توانند در عرصه سینمای دلخواه خود حرکت کنند.

انتظار بود. در بسیاری از روزهای برپایی جشنواره، سالن سینما ناگزیر از پذیرفتن بیش از اندازه تماشاگران شد. استقبال از جشنواره موجب شد که در دوشهرستان باختران و زنجان نیز تکرار شود.

در اردیبهشت ۶۱ با تأسیس مرکز اسلامی آموزش فیلمسازی، کانون، یاور مناسبی برای ادامه کار خود پیدا کرد. لابراتوار فیلم و عکس، کلاس درس و اطاق مونتاژ برای ادامه فعالیتهای کانون سینماگران آماتور، آماده شدند و دوره جدیدی برای پذیرش علاقمندان آموختن فیلمسازی آغاز شد.

در اولین دوره یکساله کانون که هم اکنون نیز ادامه دارد بیست هنر آموز از میان داوطلبان پذیرفته شده‌اند. این گروه پس از گذراندن امتحان عمومی ذوق، امتحان ایدئولوژی و تحقیقات محلی که در باره آنها انجام شده است، به کلاسهای کانون راه پیدا کرده‌اند.

بر اساس برنامه‌ای که برای آموزش این هنر آموزان تنظیم شده است، آنها شش ماه اول رابه دروس نظری خواهند پرداخت. کارگردانی، سناریونویسی، ایدئولوژی و فرهنگ اسلامی، و تئوری مونتاژ، دروس این دوره را تشکیل می‌دهند. دوره سه ماهه بعدی به کار عملی اختصاص دارد. در آخر دوره، هنر آموزانی که از امتحانات موفق بیرون بیایند به عضویت کانون سینماگران آماتور در خواهند آمد و به عنوان فیلمساز برای این مرکز فعالیت خواهند نمود.

امید مسئولان این مرکز فرهنگی بر این است که این گروه فارغ التحصیلان، هسته اصلی مرکز آموزش اسلامی فیلمسازی را که برنامه‌هایی برای دایر کردن دوره‌های پنج ساله آموزش فیلمسازی دارد، تشکیل دهند. به این ترتیب با برنامه‌ای که تدوین شده، در صورت حمایت جدی مسئولان و تهیه امکانات مورد احتیاج، مرکز اسلامی آموزش فیلمسازی خواهد توانست در ۵ سال بیش از ۱۵۰۰ دانشجویرا جذب نماید و در

پایان دوره، نسل تازه‌ای از فیلمسازان به وجود خواهند آمد.

با آنکه محور اصلی فعالیتهای کانون را امر آموزش فیلمسازی تشکیل می‌دهد، تولید فیلم نیز در این کانون، اهمیت بسزا دارد. بیش از ۱۵ فیلم در این مدت به وسیله کانون سینماگران آماتور ساخته شده است و مسولان کانون از هم اکنون برای بررسی فیلمنامه‌هایی که برای استفاده از امکانات کانون به آن محل فرستاده می‌شود، شورای تولید فیلم تشکیل داده‌اند. در صورت تصویب این فیلمنامه‌ها، کانون، یک گروه فیلمبردار، نور پرداز و دیگر امکانات مورد احتیاج را در اختیار فیلمساز، برای تهیه فیلم قرار می‌دهد.

کانون سینماگران آماتور با تشکیل پایگاهی در شهرستانهای مختلف ایران از جمله باختران، تبریز، زنجان و مشهد موفق شده است حوزه فعالیت خود را از تهران فراتر برده و گسترش دهد. اینچنین فعالیتی که با همت گروهی جوان متعهد و علاقمند آغاز شده اگر با پشتوانه کمکهای دولتی ادامه یابد، از هم اکنون می‌توان نوید داد که سینمای جدیدی در سالهای آینده ظهور می‌کند.

برای بیشتر آشنا شدن با کم و کیف فعالیتهای مرکز اسلامی آموزش فیلمسازی که کانون سینماگران آماتور را نیز در برمی‌گیرد، گفتگویی با مدیرعامل این مرکز ترتیب دادیم:

■ هدف از تشکیل مرکز اسلامی آموزش

فیلمسازی چه بوده است؟

ما برای اینکه بتوانیم رشد سیاسی، فرهنگی، اقتصادی مطلوب داشته باشیم باید بتوانیم برنامه‌های جمهوری اسلامی را به مردم عرضه کنیم و احتمالاً آموزش‌های لازم را در این مورد برای آنها فراهم کنیم. مثلاً در کار کشاورزی اگر بخواهیم شیوه‌بالا رفتن تولیدات کشاورزی را بیاموزانیم با یک فیلم نیم ساعته بهتر از هر

روش دیگری می‌توانیم به این هدف برسیم. همین مساله در زمینه موضوعات دیگر از بهداشتی گرفته تا اخلاقی و فرهنگی هم صدق می‌کند. از این نظر متأسفانه در کمبود هستیم چون فیلمساز فعال و اهل درد نداریم و یا کم داریم. و همین گروه معدود نیز به علت مشکلاتی که وجود دارد نمی‌توانند فعالیت کنند. ما برای رفع این نقیصه نزدیک به دو سال است که با تلاش زیاد، قسمت آموزش فیلمسازی در سطح آماتور را آغاز کرده‌ایم و قصد داریم در آینده ابعاد این آموزش را گسترده‌تر کنیم و به تمام استانها و مراکز شهرستانها بکشانیم. به همین منظور برنامه پنج ساله‌ای برای آموزش فیلمسازی داریم که در پایان این مدت، امید داریم نزدیک به ۱۵۰۰ نفر فیلمساز آموزش دیده داشته باشیم.

در شهرستانهای باختران، زنجان، مشهد و شهرهای دیگر مرکز آموزشی داریم و در پنج سال آینده می‌خواهیم در همه استانها، کانون داشته باشیم و به آموزش فیلمسازی پردازیم.

مقدمات کار که خرید وسایل و لوازم کار بوده، انجام شده است و تا یکی دو ماه دیگر وسایل ما تکمیل می‌شود.

■ با چه مشکلاتی روبرو هستید؟

در درجه اول مشکلات مالی داریم و از طریق مجراهای فعلی اداری هنوز نتوانسته‌ایم کانون را تأمین مالی مناسب بکنیم. یک مشکل دیگر ما تهیه وسایل است که به دلیل نایاب بودن و کمیاب بودن وسایل و لوازم فیلمبرداری و عکاسی در مضیقه هستیم. مشکل سوم ما، کمبود استاد برای آموزش فیلمسازی بخصوص در شهرستانها است.

■ آیا کانون برنامه‌های دیگری نیز در جوار برنامه‌های آموزشی خود دارد؟

برنامه‌های دیگری هم داریم که یکی از آنها انتشار مجله مخصوص سینمای هشت میلیمتری است. که

کوشش داریم در یک نشریه مصور، حرفها و برنامه‌های کانون را منتشر کنیم تا وسیله ارتباطی مناسبی با کسانی که به این کار علاقمندند در اختیار داشته باشیم. برنامه دیگر ما تهیه یک دوره مقدماتی فیلمسازی از طریق تلویزیون است. در جوار این دو کار، فعال کردن یک باشگاه سینمایی را هم در نظر داریم تا بین فیلمساز و تماشاچی بتوانیم رابطه‌ای برقرار کنیم که از آن طریق، مطالب جدید درک و فهمیده شود که البته این مطلب از طریق پرسشها و پاسخهای پس از نمایش فیلم بین تماشاچی و سازنده آن فیلم انجام می‌گیرد بدست می‌آید. برنامه دیگری هم داریم که هنوز شروع نشده و آن نمایش فیلم در کتابخانه‌ها، پارکهای عمومی و مساجد است و این برنامه را در ایام خاص مثل دهه فجر یا اعیاد مذهبی می‌خواهیم برگزار کنیم.

آنچه گفتیم برنامه‌های آینده کانون بود که به طور خلاصه آموزش، مجله سینمایی، تدریس سینمای هشت از طریق تلویزیون، سینه کلوب و نمایش فیلم در مراسم مختلف را در بر می‌گرفت. علاوه بر اینها برنامه دیگر ما تولید فیلم است. کسانی که به این کار آشنایی دارند و می‌خواهند فیلمهای هشت میلیمتری بسازند توسط ما حمایت خواهند شد و پس از دیدن فیلمنامه به آنها امکانات کافی برای تولید و نمایش فیلم خواهیم داد. در این زمینه کارهایی نیز انجام شده و به چند فیلم امکاناتی برای تهیه داده شده و چند فیلمنامه نیز تحت بررسی است.

برای انجام همه این کارها البته مشکلات زیادی پیش روداریم که یکی از آنها بی‌توجهی برخی از مسئولان است. شاید به این جهت که به این مقوله آنچنان که باید اهمیت نمی‌دهند در حالی که اگر به آن توجه و کمک لازم شود در آینده می‌توان مقداری از کمبودهایی را که در این زمینه فرهنگی داریم برطرف سازیم.